

HELYI GAZDASÁGFEJLESZTÉS

HELYI ERŐFORRÁSOK A HELYI KÖZÖSSÉG ÉRDEKÉBEN

LELKES GÁBOR
FÓRUM KISEBBSÉGGKUTATÓ INTÉZET

lelkes.phd@gmail.com

A HELYI GAZDASÁG MEGHATÁROZÁSA

Világbank: „A helyi gazdaságfejlesztés célja, hogy kiépítse egy térség gazdasági kapacitását annak érdekében, hogy javítsa a térség gazdasági kilátásait, és a térség népességének életszínvonalát. Ez egy olyan folyamat, amelyben a köz-, üzleti és civil szféra szereplői együttműködnek a gazdasági növekedéshez és a munkahelyteremtéshez szükséges jobb helyi feltételek fejlesztésében.”

A helyi gazdaság egy település, mikro- vagy kistérség saját adottságai által motivált, ezeket az adottságokat fenntartható módon felhasználó, belső erőforrásainak mobilizálása által működtetett összehangolt akciók/tevékenységek, emberek, intézmények, anyagok, erőforrások és eljárások összessége.

MIT ÉRTÜNK HELYI GAZDASÁGFEJLESZTÉS ALATT?

A helyi gazdaságfejlesztés olyan tudatos beavatkozás a helyi gazdaság életébe, folyamataiba, amely elsősorban a belső erőforrásokra épül, a helyi szereplők aktív közreműködésével valósul meg, akik felléphetnek a fejlesztés elképzelésének kezdeményezőjeként, támogatójaként, alakítójaként vagy annak elfogadójaként.

Azonban hasznosíthat külső erőforrásokat is, kezdeményezője lehet külső szereplő is, hangsúly azonban az endogén erőforrásokon van (külső erőforrások leginkább a helyi gazdaságfejlesztés „beindításához” szükségesek, segítve a folyamatot, de hosszú távon fokozottan érvényesülnie kell annak, hogy a közösség saját erőforrásai játsszák a döntő szerepet)

MIÉRT VAN RÁ SZÜKSÉG?

A gazdaságfejlesztési eszközök helyes alkalmazása az utóbbi években kulcskérdéssé vált. A gazdaság recessziója ismételten felhívta a figyelmet arra, hogy a globalizáció közepette csak azok a közösségek lehetnek sikeresek, amelyek felismerik helyi értékeiket és azok tudatos fejlesztésére törekednek, egy jól működő helyi gazdaságot építenek ki

Az elmúlt 10 évben a külső erőforrásokra erősen támaszkodó fejlesztések kerültek előtérbe. Mára bebizonyosodott, hogy a létező problémákra gyakran nem lehet tartós, fenntartható megoldást találni tisztán külső erőforrások felhasználásával. A külső gazdasági, információs erőforrásokról szóló döntések a térségek közösségein kívül születnek meg, így nem mindig tudják reálisan felmérni és figyelembe venni a helyi közösség érdekeit

MIT KELL TENNI?

A gazdaság helyi viszonyainak újrászervezésére van szükség

Nyitott szemmel kell járni, hogy észrevegyük mennyi szunnyadó érték és potenciál található falvainkban, városainkban

Alaptevékenységek: vállalkozásösztönzés (önbizalmat adni a helyi lakosságnak, hogy képes egy versenyképes terméket, elérhető szolgáltatást, munkahelyt létrehozni), a vállalkozások közötti együttműködés támogatása, a lakosság vásárlói tudatosságának erősítése, a közvetlen termelői-fogyasztói kapcsolatok elősegítése

Továbbá szükség van közösségszervezési akciókra, annak tudatosítására, hogy az emberek maguk is sokat tehetnek saját környezetük gazdasági talpra állításáért

MENNYI IDEIG TART?

A helyi gazdaságfejlesztés egy soha véget nem érő folyamat, a megvalósított akciók egymást kiegészítik, tovább építik, öngerjesztő módon segítve elő további fejlesztések indítását, közben a helyi gazdaság folyamatosan bővül, alakul, a helyi adottságokhoz leginkább illeszkedő módon ágyazódik be környezetébe, alkalmazkodik a helyi és külső feltételekhez, mindeközben a helyi lakosság megélhetése, megfelelő életszínvonalának biztosítása fenntartható módon történik

VÁRHATÓ HATÁSAI

- ✓ helyi vállalkozói tevékenységet generál
 - ✓ munkahelymegőrző és munkahelyteremtő szerepe van
 - ✓ mozgósítja a helyi közösséget, bővíti a helyi együttműködési hálót
 - ✓ a helyi erőforrások fenntartható használatához vezet
 - ✓ erősíti a helyi identitást és lokálpatriotizmust
 - ✓ a települések népesség-megtartó erejét növeli, élhetőségét javítja
 - ✓ megújítja a város-vidék kapcsolatokat
-

MEGVALÓSÍTHATÓ EZ A FELVIDÉKEN?

Igen

HOGYAN?

A helyi gazdaság humán, pénzügyi vagy infrastrukturális eszközökkel egyaránt fejleszthető

A leghatékonyabb, ha minél több eszközt és módszert alkalmazunk, amelyek egymásra épülve egy következetes programmá állnak össze

Az EU-ban nem létezik egységes helyi gazdaságfejlesztési koncepció , sem a célzottan erre irányuló tevékenységek egységes kerete, azonban létezik LEADER, URBACT, JESSICA, JERÉMIE stb.

Helyi termékek felkarolása, népszerűsítése, értékesítése

Az internet elterjedése lehetővé tette a naprakész térségi termelői/termék kataszterek, adatbázisok létrehozását, a vevő közvetlen kapcsolatba léphet a termelővel, illetve megtalálhatja a számára vonzó termékeket

Térségi márkák, védjegyek létrehozása

Klaszterek alapítása

Helyi/kistérségi pénzek (utalványok) kibocsátása

ÚTRAVALÓ

A sikerekhez nem csak fizikailag megjelenő beruházásokra, fejlesztésekre van szükség, hanem fizikai formában meg nem jelenő, szellemi beruházásokra is, elsősorban szemléletformálásra és a tudatosság növelésére

A helyi közösségek társadalmi kohéziójához, életszínvonalának emelkedéséhez a fizikai és szellemi beruházások/fejlesztések egyaránt szükségesek

Nem elég például jó minőségű helyi termékeket előállítani és ezeknek értékesítési helyszíneket biztosítani, hanem szükség van e termékek helyi keresletének megteremtésére is

Köszönöm a figyelmüket!

Lelkes Gábor, PhD.

Fórum Kisebbségkutató Intézet

lelkes.phd@gmail.com